

ZARZĄDZENIE

Dnia 11 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

W związku z wnioskiem o zbadanie spełnienia przez **SSN Annę Dziergawkę** wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących powołaniu i postępowania po powołaniu na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 6-9 i 24 uSN,

stwierdziwszy, że:

- wniosek pochodzi od strony postępowania przed Sądem Najwyższym – uniewinnionego S. N. (art. 29 § 7 uSN),
- został sporządzony, podpisany i wniesiony przez obrońcę – adw. M. H. (art. 87¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 8 zd. czwarte uSN),
- z zachowaniem terminu tygodniowego (art. 29 § 8 zd. pierwsze uSN) i
- czyni zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego (art. 119 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 9 i 24 uSN),

1) wniosek odrzucić;

2) odpis zarządzenia doręczyć obrońcy i skazanemu oraz dołączyć do akt III KK 234/23;

3) o wniosku i o wydanym zarządzeniu zawiadomić SSN Annę Dziergawkę;

4) zakreślić sprawę w repertorium KB jako zakończoną w inny sposób.

UZASADNIENIE

Kodeks postępowania karnego nie przewiduje w niniejszym wypadku obowiązku sporządzenia uzasadnienia, gdyż zarządzenie to jest niezaskarżalne (por. art. 99 § 2 k.p.k.). Jednakże – z uwagi na odrzucenie wniosku – należało je sporządzić.

Wniosek nie spełnia wszystkich wymaganych prawem wymogów, nie wskazuje bowiem na sposób postępowania sędziego po powołaniu – poza odwołaniem się do działalności orzeczniczej sędziego – oraz tego, jak okoliczności związane z powołaniem oraz sposób postępowania sędziego po powołaniu – w rozumieniu art. 29 § 5 i n. uSN – miałyby wpływać na naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności w okolicznościach tej konkretnej sprawy. Za spełnienie tego wymogu ustawowego nie sposób uznać powoływanej przez wnioskodawcę okoliczności wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, albowiem oznaczałoby to, że taki wpływ występuje w każdej sprawie, niezależnie od jej okoliczności. To z kolei stałoby w sprzeczności z treścią i celem art. 29 § 5 uSN. To samo dotyczy powołanego argumentu, jakoby wpływ na wynik tej konkretnej sprawy miał wynikać z tego, że oskarżycielem był prokurator jednej z jednostek prokuratury, która jest podlegała „Prokuraturze Generalnej” (*sic!*) (w tym miejscu obrońcę należy odesłać do art. 16 Prawa o prokuraturze, który wśród jednostek organizacyjnych prokuratury wymienia jedynie: Prokuraturę Krajową, prokuratury regionalne, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe; ustawa ta nie przewiduje natomiast takiej jednostki organizacyjnej, jak Prokuratura Generalna). Notorium powszechnym jest, że to właśnie prokurator w polskim procesie karnym jest tym podmiotem, który w sprawach o przestępstwa zdecydowanie najczęściej wnosi akty oskarżenia (a obok niego, choć w zdecydowanej mniejszości, oskarżyciele posiłkowi substydiarni oraz – w sprawach prywatnoskargowych – oskarżyciele prywatni). Oznaczałoby to, że w każdej sprawie, w której prokurator wniósł akt oskarżenia, niezależnie od jej niepowtarzalnych okoliczności, miałby istnieć wpływ na wynik sprawy kasacyjnej, o jakim mowa w art. 29 § 5 uSN. Taki sposób odczytywania normy zapisanej w tym przepisie i jej stosowania w takim kształcie wprost prowadziłby do zaprzeczenia istocie wymogu, o jakim tu mowa, który przecież zakłada możliwość przeprowadzenia testu i następnie wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy, jeżeli jej indywidualne okoliczności w powiązaniu z okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego oraz jego późniejszego

postępowania miałyby wskazywać na to, że w sprawie może nie zostać dochowany standard rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd.

W niniejszej sprawie brak było podstaw, aby o odrzuceniu wniosku zawiadomić Okręgową Radę Adwokacką. Artykuł 29 § 11 uSN przewiduje co prawda obligatoryjne zawiadomienie organu samorządu zawodowego w razie odrzucenia wniosku złożonego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Przepis ten jednak odnosi się wyłącznie do pełnomocników, nie obejmuje swoim zakresem obrońców. Prawodawca w ustawie o Sądzie Najwyższym rozróżnia bowiem role procesowe, jakie w postępowaniu przed tym Sądem mogą pełnić adwokaci i radcowie prawni, wskazując wyraźnie w art. 85 § 2 uSN zarówno pełnomocników, jak i obrońców. Brak jest w takiej sytuacji jakichkolwiek racjonalnych podstaw, aby w wypadku art. 29 § 11 uSN sformułowanie „pełnomocnik” rozumieć szerzej aniżeli w art. 85 § uSN, jako obejmujące także obrońcę. W takiej sytuacji w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Najwyższym na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego zawiadomienie organu samorządu zawodowego, do którego należy obrońca, w razie złożenia przez niego wniosku o przeprowadzenie testu niezależności, który został odrzucony (art. 29 § 10 uSN), możliwe jest jedynie w razie stwierdzenia przesłanek określonych w art. 20 § 1 k.p.k., a te w niniejszej sprawie nie zostały spełnione.

Na niniejsze zarządzenie zażalenie nie przysługuje.

[J.J.]

[a.ł]

